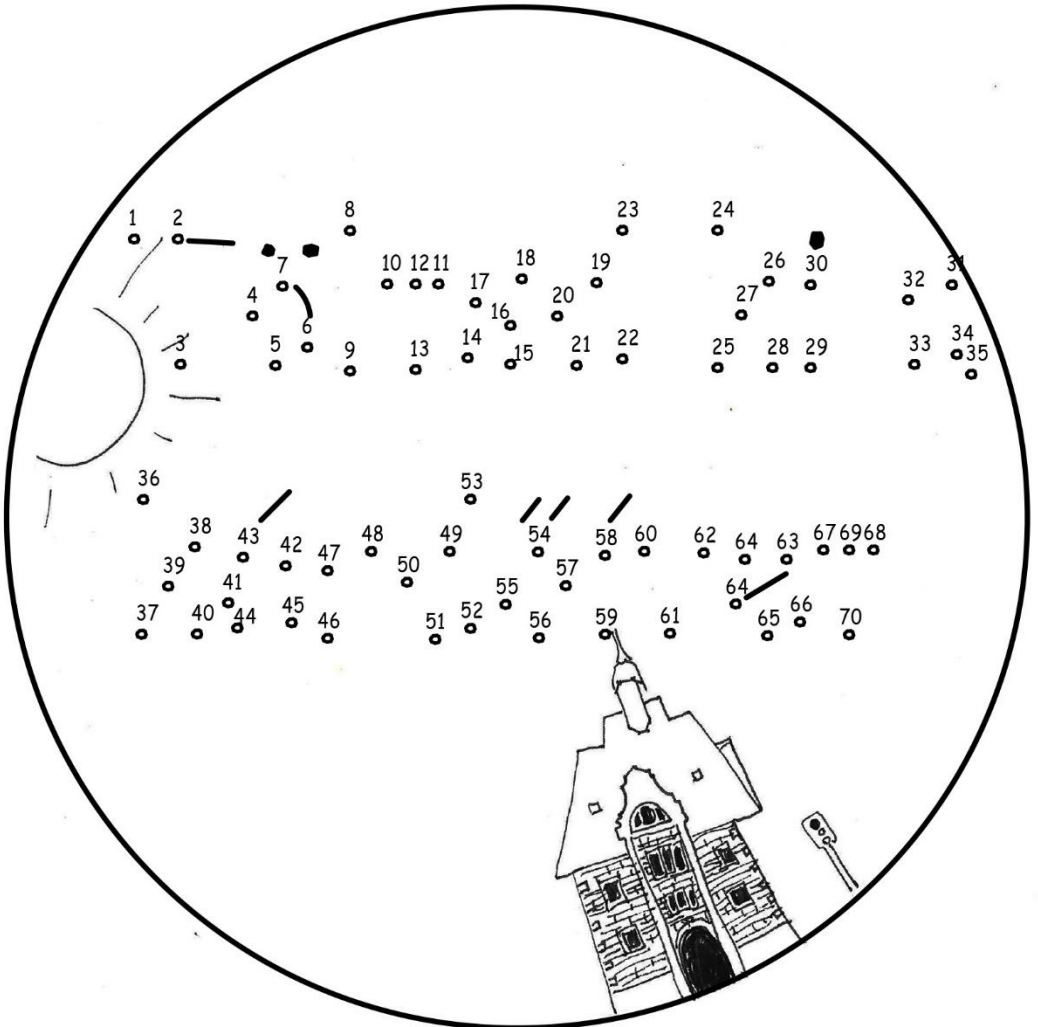

Ajtósi

2019. február 3. (vasárnap)

HÍRMONDÓ

XII. évfolyam 3. szám

Kiemelt támogatóink

Morgan Stanley

JABIL

Támogatóink

Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc • MOL Csoport • Morgan Stanley Magyarország Elemző Kft. • Emberi Erőforrások Minisztériuma • Emarsys Technologies Kft. • Jabil Circuit Magyarország Kft. • A Gondolkodás Öröme Alapítvány

Köszönettel vesszük, ha személyi jövedelemadójuk 1%-át alapítványunk részére ajánlják fel: A Gondolkodás Öröme Alapítvány Adószám: 18619672-1-10

Mai számunk tartalmából

Mai számunk tartalmából.....	3
A mai nap programja	4
Charles Simonyi.....	5
Szervezői interjú	5
Térképek	7
Fontos információ: segítség kérése....	7
Fontos címek.....	8
Ma is játék az újság címlapján.....	8
Kövessetek minket a facebook-on is!	8
Információk a honlapon	8
Apollo 13	9
Matekos mese – II. rész	10
Dürejtvény	11

Magyar milliomos az űrben

Az Excel egyik megalkotója a magyar származású Charles Simonyi volt. Az ezért kapott pénzből többször is járt a világűrben.

[AZ EXCEL ATYJA]

Bővebben az 5. oldalon

„Houston we have a problem”

A mai újságban az Apollo 13 küldetéséről is olvashattok, ami a Holdra ugyan nem jutott el, de bebizonyította, hogy az élet minden területén fontos a kreativitás és a kitalálás.

[EGY SIKERES KUDARC]

Bővebben a 9. oldalon

Kedves olvasók!

A verseny utolsó napjához érkeztünk.

A mai napon a verseny egyik legizgalmasabb része, az eredményhirdetés a fő programpont. Azonban a tavalyi évhez hasonlóan az eredményhirdetés előtt még készültünk Nektek szabadidős programokkal is.

Idén is lesz licitbolt, ahol a tegnapi estéről maradt dollárjaitokat még elkölthetitek, illetve közvetlenül az eredményhirdetést megelőzően egy közös játékra is sor fog kerülni.

Számomra nagy élmény volt az idei verseny, remélem, ezzel nem vagyok egyedül. :)

Őszintén remélem, hogy versenyünk elnyerte tetszésüket és jövőre is találkozunk Miskolcon. :)

Horváth Hanga
főszerkesztő

A mai nap programja

07.30-08.30: Reggeli (*Minorita Menza*)

08.30-12.30: Teaház

08.30-09.45: Megoldások megtekintése

09.00-10.30: Licitbolt

10.30-11.30: Közös játék

11.30-12.30: Eredményhirdetés

12.30 után: Hazautazás

Reggeli

A mai napon is a Minorita menzán lesz a reggeli. A korábbiakhoz hasonlóan most is szükségetek lesz a regisztrációnál kapott étkezési jegyre.

A mai menü:

Tea, virsli, kenyér, mustár

Megoldások megtekintése

Megnézhetitek a kijavított dolgozataitokat, sőt, akár reklamálhattok is, ha

valahol nem lenne jó a javítás. Elég fáradtak voltunk, mikor javítottunk. ☺
Azért természetesen csak a megalapozott reklamációkat fogadjuk el.

Licitbolt

A tavalyi sikeren felbuzdulva a tegnapi esti lerövidített licit kiegészítéseképp idén is lesz licitbolt a közös játék kezdetéig. Ez egy tőzsdeszerűen mozgó árfolyamokkal dolgozó bolt lesz, ahol kisebb értékű ajándékokat vásárolhatok megmaradt dollárjaitokból.

Közös játék

Egy izgalmas, közös játékra várunk titeket a nagyterembe. A játék a *Ki vagyok én?* lesz, a részletek a helyszínen derülnek ki. :)

Hazaút ☺

Charles Simonyi

AZ EXCEL ATYJA

Szerintem nincs köztünk olyan ember, aki ne nyitott volna már meg Word vagy épp egy Excel fájlt munkái során. A programok használata közben áldjuk (vagy esetenként átkozzuk) programozóit. Ám eközben kevesen gondolunk arra, és talán kevesen is tudjuk: az Excel és a Word egyik atyja magyar származású volt.

Charles Simonyi Simonyi Károly néven született Budapesten, 1948. szeptember 10-én. Apja Simonyi Károly, a BME fizi-

katanára volt (róla a tegnapi számban olvashattatok).

A kis Simonyi a számítástechnikával már középiskolásként is kapcsolatba került, mivel éjjeli őr volt egy elektroncsöves számítógép vezérlőterménél. Itt tanult meg egy mérnök segítségével programozni, így már 18 évesen is írt fordítóprogramokat.

1966-ban előbb Dániába ment dolgozni, majd két évvel később beiratkozott a Kaliforniai Egyetemre, ahol „Statisztika és Matematika” diplomát szerzett. Ezután a Stanfordi Egyetemen folytatta tanulmányait.

Első komolyabb munkáját Butler Lawsonnal közösen végezte: megalkották a „Bravo”-t, mely az első alakhű WY-SIWYG (What You See Is What You Get = amit látsz, azt kapod) szövegszerkesztő volt.

Később – részben korai sikere hatására – Bill Gates munkát ajánlott fel Simonyinak a Microsoftnál, hogy segítsen a Word és az Excel Multiplan fejlesztésében.

Később további projektben is részt vállalt, igaz, 2002-től a Microsofton kívül tevékenykedik.

Milliárdos vagyonának köszönhetően kétszer is járhatott az Űrben. Első repülésére 2007. április 7. és 21. között, míg a másodikra 2009. március 26. és április 8. között került sor. Összesen 38 307 percet töltött az űrben.

Mócsy M.

Szervezői interjú

MÍ IS CSAK EMBEREK VAGYUNK...

Az a megtiszteltetés ért, hogy idén engem is kiszemeltek interjúalanynak. ☺ Kanyó Laci kérdezte a Düreren kívüli életéről Horváth Hangát.

Horváth Hanga harmadéves orvostanhallgató a SOTE-n, a Düreren belül az újság főszerkesztője, ezen kívül főleg a szabadidő munkacsoportban vállal feladatokat. Alig létező szabadidejében olvasni szokott, illetve szeret minél többféle sportot üzni, de örök kedvence a tájfutás marad.

KL: A Dürer szervezők közül milyen „leg”-et rendelhetnék a nevedhez? Pl. a leggyorsabb, legokosabb szervező.

HH: Hát nem is tudom, ez egy nehéz kérdés szerintem. Nem igazán szeretem magam "leg"-ekkel illetni, de ha választani kéne, talán a legmaximalistábbat mondanám, bár azért akadnak ebben is versenytársaim. ☺

KL: Szoktál főzni? Mi a kedvenc általad elkészített ételed? És egyébként mi a kedvenc ételed?

HH: Ha nem muszáj, nem szoktam főzni. Általában receptek alapján is sikerül elrontanom az ételleket, és így sokkal több idegességgel jár az elkészítésük, mint amennyi örömet a megévésük okoz. Ezért ha csak tehetem, mások által elkészített ételt eszem.

Édességeket készíteni viszont szeretek, a kedvencem a Tiramisu, az az egyetlen, amire igazán büszke vagyok (keves helyen ettem még jobbat, mint amilyet én készítek). Ezen kívül talán a lasagne-t mondanám a kedvenc étellemnek, de nagyon szeretem a brasóit és a rántott húst is.

KL: Szoktál olvasni? Van kedvenc könyved? Általában milyen könyveket olvasol? A versekkel hogy állsz?

HH: Ez nem is kérdés! ☺ Szabadidőmben (és sokszor a legelfoglaltabb időszakaimban is) rengeteget olvasok. Kedvenc könyvem nagyon sok van, volt már az Egri csillagok, az Abigél, az Évszázad-trilógia, a Rubinvörös és folytatásai, és még sorolhatnám... Úgy szoktam mondani,

hogy "modern ponyvát" szeretek olvasni, ez azt akarja jelenteni, hogy legjobban a tipikus lányregényeket szeretem, ahol a hősnő a végén biztosan összejön a pasival. ☺ De egyébként bármilyen más könyvet is szívesen elolvasok, azon például mindig meg tudok lepődni, hogy a történelmi regényeket mennyire élvezem.

Verseket magamtól nem igazán szoktam olvasni, de még középiskolás koromban Radnóti verseit kifejezetten megkedveltem. Illetve kisebb koromban a János vitézt is nagyon szerettem olvasgatni.

KL: Mi tud nagyon felbosszantani?

HH: Szerintem alapvetően kétféle dolog tud nagyon felbosszantani. Az egyik, ha valaki nem is akarja megérteni a másikat például egy vitában vagy valamilyen kérdés eldöntésekor. A másik pedig, ha az értelmi képességeimet becsmérlik vagy erőteljesen alulbecsülik. Ez utóbbi mondjuk inkább bántani szokott...

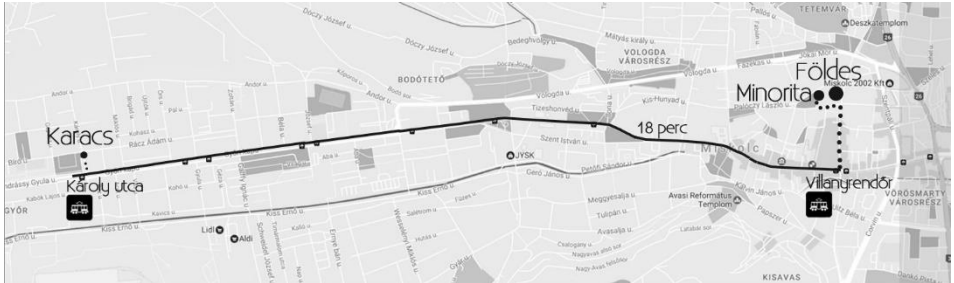
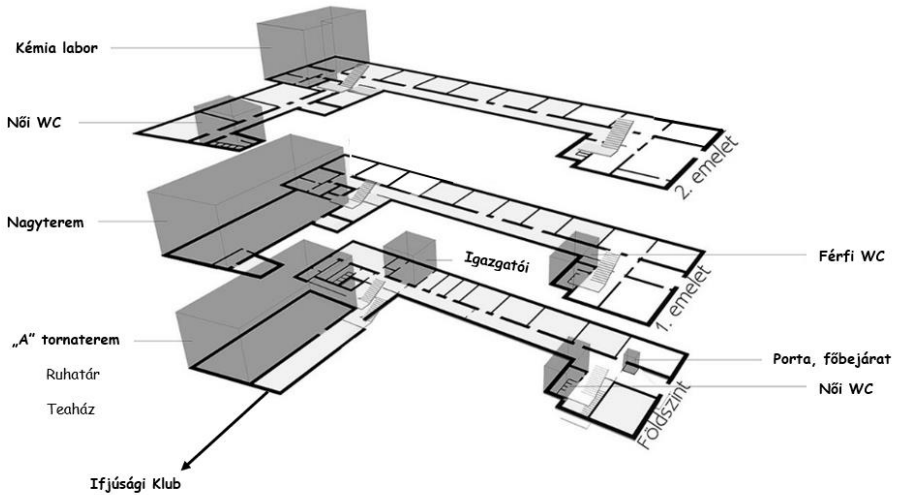
KL: Mi a kedvenc Düreres emléked?

HH: Ebből is elég sok van... :) Az egyik legfrissebb az idei KisDöntő. Itt a legmeghatározóbb élményem az volt, amikor csütörtök este a szállás padlóján hasalva Beával kb 70*100 cm-s kartonból 1 db 40 cm-s vonalzó segítségével próbáltunk kockát hajtogatni.

KL: Mit üzennél a versenyző diákoknak?

HH: Azt, hogy érezzék magukat nagyon jól a versenyen és kössenek új barátságokat. Számomra a Dürer mindig is a jó hangulatról és az ellenfelek megismeréséről szólt elsősorban.

Térképek

Fontos információ: segítség kérése

A döntő ideje alatt, természetesen bármelyik szervező igyekszik nektek segíteni, bármilyen problémával is keresitek meg őket. Forduljatok hozzánk bizalommal!

Nagyon sürgős probléma esetén *Szűcs Gábort* keressétek. A telefonszáma: **+36-30-562-00-32.**

Fontos címek

A LEGFONTOSABB HELYSZÍNEK CÍMEI,
MEGKÖZELÍTÉSI LEHETŐSÉGEK

Verseny helyszíne:

Földes Ferenc Gimnázium

Miskolc, Kelemen Didák u. 5.

Villamossal a Villanyrendőr, busszal a
Hősök tere vagy Centrum megállóig
kell menni, onnan kb. 5 perc séta

A villamosok és a helyi autóbuszok me-
netrendje az alábbi honlapon talál-
ható: <http://mvkzrt.hu/>

Szállás:

Karacs Teréz Középiskolai Leánykol-
légium

Miskolc, Győri kapu tér 156.

Az 1-es vagy a 2-es villamossal a Ká-
roly utca megállóig kell utazni
(Felső-Majláth (1) vagy Vasgyár (2)
végállomás felé).

Ezúton is felhívjuk a figyelmet, hogy a
kollégiumi házirend be nem tartása a
versenyből való kizárással jár!

Étkezés:

Minorita Kollégium menzája

Miskolc, Kelemen Didák u. 3. – közvet-
lenül a Földes mellett.

Vasútállomás:

Miskolc-Tiszai pályaudvar

Kandó Kálmán tér – Villamossal (1V
vagy 2V) a Villanyrendőrtől kb. 8
perc

Távolsági buszpályaudvar:

Búza tér

Gyalog a Horváth Lajos utcán (kelet
felé), kb. 400 méter (kb. 5 perc)

Ma is játék az újság cím- lapján

Kössétek össze a címlapon található
pontokat 1-től 70-ig, majd hajtsátok
végre a kapott utasítást! 😊

Egy kis segítség:

WiFi: DurerVendeg

pw: Durer2019

Kövessetek minket a facebook-on is!

A verseny facebook oldalán (Dürer
Verseny) már megtalálhatjátok a teg-
nap nap során készült képeket, vala-
mint számos egyéb hasznos informá-
ciót is.

Ha itt készült képeiteket megosztjátok,
használjátok a #DurerVerseny
hashtag-et! 😊

Információk a honlapon

Kövessetek figyelemmel a honlapunkat
is, itt is sok hasznos információt talál-
hattok: durerinfo.hu

Apollo 13

EGY SIKERES KUDARC

„Houston, we have a problem”, azaz „Houston, egy kis baj van”, hangzik el (többek között) az Apollo 13 (1995) című Oscar-díjas filmben. Az Apollo 13 az USA azonos nevű holdprogramjának „sikeres kudarcáról” szól. A fordulatokkal teli expedíció ikonikus mondata azóta szállóigévé vált.

1969 végére a NASA túl volt két sikeres holdraszálláson, bebizonyosodott, hogy a tudomány képes embert küldeni a Holdra. Az Apollo 11 és 12 egyaránt holdtengeri síkságon szállt le, és onnan gyűjtöttek be kőzetmintákat. Az Apollo 13 célja egy geológiailag sokkal izgalmasabb terület, a Cone-kráter volt, oda kellett volna leszállnia az Apollo 13 holdkompjának. A legénység még geológiai képzésben is részesült, így lett a küldetés mottója: Ex Luna, Scientia, azaz Tudás a Holdról.

1970. április 11-én került sor a startra, az előző utak után már lelankadt médiafigyelem kísérte az út első pár napját. A harmadik napon egy rutinművelet, vagyis a tartályban lévő gázok (hidrogén és oxigén) ventilálása során robbanás történt. Ezt követően hangozott el rádióan a már említett mondat, vagyis (helyesen): „Houston, we’ve had a problem”.

A tárolt oxigén kiszökésének súlyos következményei voltak, mivel az áramellátást a hidrogén és az oxigén között lejátszódó reakció (égés) által működő üzemanyagcella biztosította, a keletkező vizet a legénység fogyasztotta volna el. Csupán az akkumulátorokban tárolt energia állt rendelkezésre, ami viszont a Földre való leereszkedéshez volt nélkülözhetetlen. Áram híján semmilyen berendezés

nem működött, így a parancsnoki egységet el kellett hagyni. A hajtóművek beindítását is csak elektromosan lehetett kivitelezni, a hajó irányíthatatlan volt. Szerencsére élelmiszerből és belélegezhető oxigénből nem volt hiány.

A menekülés kulcsa a holdkomp volt, ami a Hold körüli pályáról való leszállást és Holdról való felemelkedést szolgálta volna. A holdkomp rendelkezett működőképes hajtóművel, amivel vissza tudták téríteni az Apollo 13-at a szabad visszatérési pályára. Ez olyan, két égitest mellett vezető röppályát jelöl, amely mentén haladva az egyik égitestről indított űrjármű a másik égitestet megkerülve, annak gravitációs terét kihasználva, további manőverezés nélkül visszatér az első égitestre. Így ezt kihasználva a legénység passzívan vissza tudott jutni a Föld közelébe. Mivel a holdkomp ennél rövidebb idejű bevetésre volt tervezve, a spórolás érdekében műszereket kellett lekapcsolni és a legénységnek is csak napi 3 dl víz jutott.

A leszálláskor visszatértek a parancsnoki egységbe, majd megmentőjük, a holdkomp levált és elégett az atmoszférában. A parancsnoki egység 1970. április 17-én a Csendes-óceánon ért földet (azaz vizet), a három űrhajós, Lovell, Swigert és Haise megmenekült. Az expedíció ugyan

nem teljesítette a kitűzött célt, az utókor mégis „sikeres kudarcként” könyvelte el, hiszen hála sok ember kitartó munkájának, a mérnöki találékony-

ságnak és az űrhajósok felkészültségének, sikeresen zárult a mentőakció.

Beke S.

Matekos mese – II. rész

NEM CSAK A MATEMATIKA SZERELMESEINEK

Köszáli függvények lakta függvényhegyeken át kétnapi vándorlás után az exponenciális függvények földjére érkeztek. Meglepte őket, hogy ez a terület milyen kihalt, s mikor már azt hitték, hogy eltévedtek, összehaláloztak az öreg e^x -szel, az exponenciális függvények királyával, de alig ismertek rá, olyan transzformált állapotban volt.

- Mi történt veled, tiszteletreméltó e^x , csak nem megcsalt az inverzed? – kérdezték.
- Ne is kérdezzétek – felelte az e^x .
- Az $\ln x$ még az origóban elhagyott, azóta is inverzgyűlölő vagyok, de ez nem olyan nagy baj, hiszen maradt a szép tartományom és három gyönyörű leányom: $sh x$, $ch x$, és $th x$.. Az a bajom, hogy a gonosz koszinusz felbérelte a szomszéd tartományon értelmezett békés tangens függvényeket, megtámadták és elfoglalták az értelmezési tartományomat, így most én az euklideszi sík csavargója lettem. Ráadásul alattvalóimat sorba fejtették, három szép leányomat pedig elrabolták. Engem is deriváltak néhányszor, szerencsére ezzel nekem nem árhattak.
- Sose búsulj öreg király – vigasztalták az ifjú szinuszok –, mi majd

meztáncoltatjuk a gonosz koszinuszt, és visszaszerezziük elvesztett kincseidet.

- Fele értelmezési tartományomat és leányaimat adom nektek, ha ezt megteszitek, de nagyon vigyázzatok, mert a koszinusznál gonoszabb függvény nem létezik széles $e]-\infty; \infty[$ intervallumon.

Az ifjú szinuszok elfogyasztották a maradék hamuban sült logaritmust, és elindultak Tangensország felé.

Kétnapi vándorlás után megpillantottak egy gyönyörű, kacsalábon forgó emeletes törtet, a gonosz koszinusz nyári rezidenciáját, melyet egy szörnyű hétváltozós függvény őrzött.

- Hogy kerültök ide, ahol még a konstans függvény sem jár? – szóló rájuk dörgő hangon, és szórta a tüzes kitevőket.

Többet azonban nem is szólhatott, mert a bátor szinuszok rövid küzdelem után nullával tették egyenlővé.

Körül sem nézhetek, már jött is a gonosz koszinusz, kezében egy nagy negatív előjellel. Az ifjú szinuszoknak sem kellett több, előrántották az apjuktól örökölt negatív előjeleket, és a gonosz koszinusz elnyerte méltó

büntetését: pillanatok alatt Taylor-sorba fejtették. Ezután felmentek a legfelső számlálóba, és ott egy zárójelbe zárva megtalálták a három szép királylányt. Boldogan megölelték egymást, majd az e^x -szel együtt

elmentek a helybeli π -hez, aki összeadta őket.

Hamarosan létrehozták a legkisebb közös többszöröst, de a legnagyobb közös osztót még ma is keresik, ha meg nem haltak.

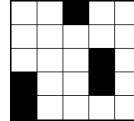
Dürejtvény

Ezekért a rejtvényekért ugyan **Đ** már nem jár, de ha kedvetek lesz, akár hazafelé menet is töprenghettek rajtuk.

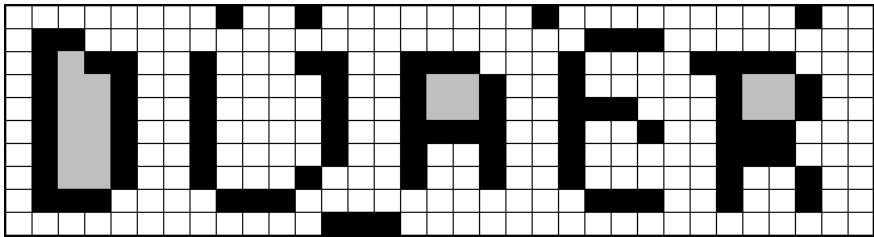
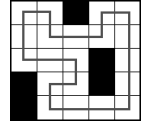
Hurokkeresés

Rajzoljatok az ábrába egy zárt hurkot, ami minden fehér mezőn végighalad! A hurok csak vízszintesen és függőlegesen haladhat, minden mezőt csak egyszer érinthet és a fehér mezőket nem hagyhatja el.

mintarejtvény:

megoldás:

Szimultán szókereső

Az alábbi két táblában szavakat rejtettünk el. Egy szó kiolvasásához mezőről mezőre haladhattok vízszintesen, függőlegesen vagy átlósan úgy, hogy egy mezőt csak egyszer érinthettek. A feladatokat ezúttal olyan szópárok keresése, melyek egyik tagja a bal táblából, másik a jobból ugyanazon az úton haladva olvasható ki. A példaábrán a LOVAS és FUTÁR szavak például helyes szópárt alkotnának. Hibátlan teljesítménynek itt az számít, ha megtaláljátok a 7 betűs szavakból álló párt és még négy rövidebbet.

M	V	L
G	L	A
P	U	S

D	T	K
U	F	A
E	S	R

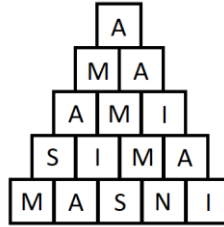
Talált szópárok:

Ó	T	I	K
Z	D	Ö	K
Í	É	É	Ú
T	S	V	M

E	R	Ü	L
F	S	E	K
É	Z	I	Ö
S	T	L	K

Szópiramis

Az alábbi meghatározásokkal egy-egy szót írtunk körül: az elsővel 1 betűset, majd minden következővel egy betűvel hosszabbat. Az újabb szóhoz mindig tartalmaznia kell az előző szó betűit (akár teljesen megkevert sorrendben), plusz még egy új betűt, melynek nem feltétlen kell különböznie az addigi betűktől. Mintaként megadtunk egy kitöltött piramist.

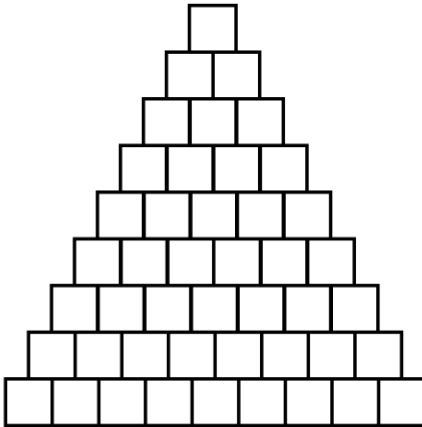
Névelő

A következő éjfélig

Nem mind arany, ___ fénylik.

Nem érdes

Csomótípus

Kérdőszócska

Szintén ne

Tagadószó

Nőstény disznó

Gondolat, teória

Falfelületet fehérre fest

Gomba is lehet ilyen

Érzelmi kötelék

Elromlott dolgot

működőképessé tesz

Szólétra

Jussatok el a NÉGY szóból a HÚSZ szóba úgy, hogy mindig csak egy betűt változtathatok és minden lépésben értelmes magyar szót kell kapnotok! A kétjegyű betűk két külön betűnek számítanak a feladat szempontjából. Keresztnevek és ragozott szavak is elfogadhatók. Például egy lehetséges elindulás:

NÉGY → LÉGY → LÉGI → RÉGI → RÉTI → ...

Próbáljátok meg a lehető legrövidebb utat megtalálni! (Nekünk 6 lépésből sikerült megoldanunk.)